

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1004/21-S

Název	Základní škola, Příbram VII, 28. října 1
Sídlo	28. října 1, 261 01 Příbram VII
E-mail	info@5zs-pb.cz
IČ	47074370
Identifikátor	600054578
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Markéta Špaková
Zřizovatel	Město Příbram
Místo inspekční činnosti	28. října 1, 261 01 Příbram VII, 28. října 2, 261 01 Příbram VII
Termín inspekční činnosti	16. – 17. září a 20. – 21. září 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále „družina“) a školní jídelny. ZŠ v 28 třídách prvního až devátého ročníku vzdělává 690 žáků (86,25% naplněnost). Od minulé inspekční činnosti v roce 2015 se zvýšil počet žáků i tříd. Škola eviduje 42 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Vzdělává osm žáků s odlišným mateřským jazykem, tři z nich mají jazykovou bariéru. Školní docházku v zahraničí plní tři žáci. V ZŠ probíhá vzdělávání podle ŠVP pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Nejde o to být první, ale být nejlepší, jak dokážu.“ (dále ŠVP ZV), který je zaměřen na výtvarnou a hudební výchovu a také všeobecně. V družině s devíti odděleními se vzdělává 273 účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastníků“), tj. 91% naplněnost.

ZŠ nabízí žákům možnost rozvíjet jejich zájmy a nadání v kroužcích s různým zaměřením (výtvarné a pohybové činnosti, florbal aj.).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve funkci od října 2018. Při řízení vychází z koncepčního záměru, který jasně formuluje konkrétní cíle a strategie rozvoje školy. Jeho naplňování je úspěšné zejména ve zlepšování personálních a materiálních podmínek, v poskytování kvalitního výtvarného a hudebního vzdělávání, podpory žákům se SVP, smysluplného naplňování volného času žáků. Při výuce se nedaří uplatňovat činnosti metody a formy práce k podpoře rozvoje kreativity žáků a využívat různé formy hodnocení a sebehodnocení žáků. Prostory školy jsou čisté, učebny poskytují žákům podnětné a esteticky upravené prostředí pro vzdělávání.

Organizační struktura a delegování kompetencí jsou účelné, odpovídají velikosti školy a vykonávaným činnostem. Zásadní pedagogické a organizační záležitosti projednává ředitelka v pedagogické radě a na pracovních poradách. Vnitřní informační systém byl v době inspekční činnosti funkční, založený zejména na elektronické komunikaci, ale i osobním kontaktu zaměstnanců. Tuto skutečnost také potvrdili pedagogové při rozhovoru s pracovníky České školní inspekce.

Kontrolní a evaluační systém má nízkou účinnost. Neidentifikuje některé chyby v průběhu vzdělávání a dílčí nedostatky v obsahu povinných dokumentů (ve vnitřním řádu družiny a v hodnocení žáků na vysvědčení).

Ředitelka dbá na svůj profesní rozvoj a vytváří také dobré podmínky pro další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků (dále DVPP). Výběr seminářů je v souladu s potřebami školy. Poradenští specialisté a asistentky pedagoga funkčně využívají získané poznatky při vzdělávání i při konzultacích s jednotlivci či práci s třídními kolektivy. V hospitovaných hodinách zejména u pedagogů na druhém stupni nebylo patrné účinné zařazování nových poznatků z DVPP, především z oblasti diferenciací a individualizace výuky.

Veškeré finanční prostředky využila škola účelně. Od minulé inspekční činnosti se výrazně zlepšilo vybavení informačními a komunikačními technologiemi (dále ICT) a byla zajištěna pestrá řada vhodných učebních pomůcek. Nadále však družina nemá pro svou činnost vlastní herny, využívá učebny prvního stupně, které neposkytují optimální podmínky pro relaxační a pohybové aktivity.

Od nástupu ředitelky do funkce se zvýšil počet pedagogických pracovníků, pedagogický sbor se obměnil přirozeným úbytkem (odchod do důchodu, na mateřskou, příp. rodičovskou dovolenou), na základě dohody o ukončení pracovního poměru nebo skončil pracovní poměr

ve zkušební době či pracovní poměr na dobu určitou. Z celkového počtu čtyřiceti čtyř učitelů v ZŠ jich je šest nekvalifikovaných, pět z nich si odbornou kvalifikaci studiem doplňuje. Chybějící odborná kvalifikace neměla negativní vliv na kvalitu vzdělávání v hospitovaných hodinách. Všichni vychovatelé i asistentky pedagoga jsou odborně kvalifikovaní.

Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou průběžně i opakovaně seznamováni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. Dohledy byly v době inspekční činnosti dodržovány, kontrola nad osobami vstupujícími do školní budovy byla zajištěna. Ve škole je vysoká míra úrazovosti. Počty úrazů se nevyhodnocují, příčiny se prokazatelně neanalyzují a nepřijímají se další preventivní opatření ke snížení úrazovosti. Případné nedostatky zjištěné při pravidelně konaných revizích jsou řešeny. Od září 2020 byl účelně přeorganizován režim předávání účastníků družiny zákonným zástupcům, popř. pověřeným osobám, před hlavním vchodem školní budovy nebo v určených prostorách školní zahrady. Funkčně a bezpečně je zajištěna činnost družiny v ranních i odpoledních hodinách.

Činnost školního poradenského pracoviště je systematická a plánovaná, kompetence jeho členů jsou vhodně rozděleny, účelně poskytují poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Efektivně probíhá komunikace i spolupráce s externími poradenskými pracovišti. Preventivní systém je kvalitně nastaven na omezování všech forem rizikového chování, účelně plní svoji funkci.

O vzdělávací nabídce a průběžné činnosti škola dostatečně informuje veřejnost i zákonné zástupce žáků prostřednictvím webových stránek, na třídních schůzkách, využívá digitální formy komunikace.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v ZŠ bylo realizováno v souladu se ŠVP ZV a tematickými plány upravenými v souvislosti s předcházející distanční výukou. Metodické orgány školy se zabývaly reflexí distanční výuky ve školním roce 2020/2021. Řešily úpravu obsahu učiva, které při distanční výuce nebylo probráno nebo řádně procvičeno. Učitelův sbor získal při distančním vzdělávání nové zkušenosti v práci s prostředky ICT. V současné době i nadále pedagogům slouží jednotná studijní platforma pro zadávání domácích úkolů, případně zveřejňování učebních materiálů a námětů k samostudiu. V hospitovaných hodinách byly však prostředky ICT využívány pouze částečně, a to především k prezentaci učiva pedagogy. Vyučování probíhalo v příjemné pracovní atmosféře, zejména na prvním stupni. Výuka nebyla většinou dostatečně diferencována a individualizována podle předpokladů a potřeb žáků. Individuální přístup především k žákům se ŠVP účelně uskutečňovali asistenti pedagoga, jejich spolupráce s učiteli na organizaci vzdělávání je kvalitně nastavena. V naukových předmětech chyběla nabídka aktivit podporujících rozvoj tvořivosti jednotlivců. Pedagogové převážně uplatnili frontální výuku, méně zařazovali kooperativní činnosti a funkční individuální práci žáků. Ve výuce byla vhodně uplatněna motivace žáků k plnění zadaných úkolů. Závěrečné hodnocení bylo často opomíjeno anebo nemělo formativní charakter s poskytnutím informace o jejich možném dalším vzdělávacím pokroku. Při organizování vzdělávacích činností na prvním stupni byly dodržovány psychohygienické zásady včetně využívání pohybových aktivit a přiměřené relaxace žáků. Pedagogové mapovali zvládnuté dovednosti žáků vzhledem k dlouhodobému distančnímu vzdělávání. Pouze polovina hodin však měla spád, neboť účinnost forem a metod byly na rozdílné úrovni. Zařazovaná skupinová práce a činnosti ve dvojici nebyly účelné, protože vyučující nestanovili pravidla a žáci nedodržovali základní pracovní návyky. Výuka tak byla efektivní jen pro menší část pozorných žáků. V průběhu hodin dostávali žáci okamžitou zpětnou vazbu.

Hospitované hodiny českého jazyka a matematiky ve 4. a 5. ročníku byly věcně správné. K podpoře názornosti učiva byly účelně zařazeny textové pomůcky a funkčně byla užita i videoukázka. Žáci při řešení společných, skupinových či individuálních úkolů si vhodně opakovali a procvičovali mluvnické učivo, práci s textem, komunikační kompetence a základní počtářské dovednosti. Byli dobře vedeni k rozvíjení čtenářské gramotnosti. Výukou účelně prolínaly mezipředmětové vazby.

Vyučovací předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura efektivně rozvíjely kreativitu žáků, kteří pracovali se zaujetím. Účinná byla motivace např. daným ročním obdobím, zdůrazněny souvislosti a propojení s konkrétní situací. Výuka hudební výchovy účelně podporovala možnost subjektivního prožitku hudby, žáci dobře vnímali rytmus a melodii, se zájmem hráli na flétnu. Při výtvarných tvořivých činnostech se žáci vzájemně doplňovali, pozitivně se ovlivňovali, pomáhali a radili si. Využívání různých výtvarných technik a osvojování jejich pracovních postupů pomáhalo žákům účinně rozvíjet tvořivost, fantazii a estetické cítění.

Ve většině hospitovaných hodin na druhém stupni v matematice, dějepisu, českém, anglickém a německém jazyce převažovala aktivita pedagogů nad činností žáků. Výjimečně byla ve výuce cizích jazyků vhodně realizována práce ve dvojicích a využití poslech projevu rodilého mluvčího. Žáci měli dostatek času pro samostatnou práci, chyběla však následná kontrola a hodnocení. Pouze v jednom případě při matematice byly využity mezipředmětové vztahy a učivo uvedeno do souvislosti s praktickým životem.

Žáci jsou při vzdělávání přírodovědných předmětů správně vedeni k osvojování znalostí, dovedností a návyků ke zdravému životnímu stylu a k ochraně životního prostředí. Environmentální vzdělávání je vhodně podpořeno realizací ekologických projektů. Pedagogové vytvářeli v hodinách dostatečný prostor pro adaptaci žáků po distanční výuce a zjišťovali rozdíly ve znalostech a vědomostech u jednotlivců (např. testy). Procvičované učivo vhodně rozšiřovali o nové informace, také využívali zkušenosti žáků z reálných životních situací. Příležitost ke zlepšení je v širším použití názorných pomůcek a přírodnin.

Družina nabízí účastníkům pestrou a hravou činnost, vede je k smysluplnému využívání volného času. Přispívá rovněž k rozvíjení jejich digitálních kompetencí. V rámci družiny je realizován projekt „Robotika do škol“ o programování tzv. ozobotů. Při hospitovaných činnostech účastníci sledovali změny v krajině, jež výtvarně zachycovali. Dostatečný prostor byl věnován také sportovním aktivitám.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy a vyučující průběžně sledují a vyhodnocují individuální výsledky vzdělávání žáků běžným způsobem (písemné práce, ústní zkoušení) a projednávají je na pedagogické radě. Nejsou účinně přijímána opatření k systematickému nastavování funkčních vnitřních pravidel pro hodnocení individuálního pokroku žáků a sjednocování vzdělávacích postupů.

Ve školním roce 2020/2021 více než dvě třetiny žáků prospěly s vyznamenáním, podíl neprospívajících žáků činí 1,9 %. Někteří z nich opakovaně neprospěli z jednoho i více předmětů. Nejvíce mají žáci problémy v matematice, českém a anglickém jazyce, fyzice a zeměpisu. Škola má sice nastaven systém zjišťování a podpory při řešení školního neúspěchu, ale není dostatečně funkční.

Kromě informování zákonného zástupce o neprospěchu nebo riziku neprospěchu nabízí individuální konzultace, plány pedagogické podpory nebo doučování. Škola dále nepracuje s údaji o úspěšnosti žáků při přijímání na střední školy.

Škola systematicky pracuje s výsledky vzdělávání žáků se SVP. Dosahované výsledky těchto žáků v jednotlivých předmětech odpovídají očekávaným výstupům ze ŠVP ZV.

Poskytuje jim účinná opatření pro zlepšení jejich vzdělávacích výsledků, např. respektování doporučených vyrovnávacích a podpurných opatření, individuální doučování.

Škola sleduje zapojení žáků do soutěží, v době distančního vzdělávání byla možnost účasti v soutěžích omezena, proto se ve školním roce 2020/2021 aktivně zapojili pouze do soutěže Matematický Klokan. Mezipředmětové vztahy a průřezová témata vhodně rozvíjí realizací projektů a tematických projektových dnů, např. se zaměřením na výtvarnou výchovu. Dokladem podpory pozitivního klimatu školy je převaha udělovaných pochval za dílčí úspěchy žáků nad ojediněle ukládanými kázeňskými opatřeními či hodnocením sníženým stupněm z chování. Efektivní jsou pro sociální a osobnostní rozvoj žáků pravidelně realizované komunitní kruhy i třídnické hodiny. Aktivity zaměřené na předcházení rizikovému chování účinně eliminují jeho výskyt. Škole se daří účelně rozvíjet pozitivní vrstevnické vztahy, což dokládají např. pravidla chování žáků zveřejněná ve třídách. Žáci se na jejich tvorbě aktivně podílejí a jejich dodržování bylo patrné v hospitované výuce i o přestávkách.

Výsledky práce účastníků zájmového vzdělávání v družině jsou účelně využívány k propagaci školy a výzdobě její budovy. Korespondují se stanovenými cíli ŠVP společně s individuálními možnostmi jednotlivců.

Závěry

Vývoj školy

- Byla jmenována nová ředitelka.
- Zvýšil se počet pedagogických pracovníků, žáků a tříd.
- Zkvalitnily se materiální podmínky pro vzdělávání.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti se ve lhůtě stanovené Českou školní inspekcí podařilo odstranit pouze částečně - přetrvává nízká míra využívání forem hodnocení práce žáků pedagogy, nižší je míra používání rozmanitých forem práce ve výuce, chybí vlastní prostory pro činnosti školní družiny, malá je četnost využívání poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků při výuce.

Silné stránky

- Vzdělávání je realizováno v esteticky podnětném prostředí.
- Spolupráce asistentů pedagoga s učiteli při organizaci výuky je kvalitní zejména na prvním stupni, v průběhu vzdělávání poskytují asistenti pedagoga žákům se speciálními vzdělávacími potřebami kvalitní účinnou podporu.
- Účastníci zájmového vzdělávání ve školní družině jsou účelně vedeni k podpoře rozvoje digitálních kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká účinnost kontroly a evaluace se projevuje nedostatky při vzdělávání a nedůslednou aplikací právních předpisů do praxe.
- Při výuce nejsou dostatečně uplatňovány činnostní metody a formy práce k podpoře rozvoje kreativity žáků. Nízká je míra užívání různých forem hodnocení a sebehodnocení práce žáků.
- Příležitosti k zadávání diferencovaných a individualizovaných úkolů podle náročnosti v návaznosti na vzdělávací potenciál žáků nejsou dostatečně využívány.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontroly a evaluace pro zkvalitnění vzdělávání, důsledně dodržovat relevantní právní předpisy.
- Uplatňovat při výuce činnostní metody a formy práce k podpoře rozvoje kreativity žáků. Využívat různé formy hodnocení a sebehodnocení práce žáků.
- Zadávat diferencované a individualizované úkoly podle náročnosti v návaznosti na vzdělávací potenciál žáků.
- Zařazovat do výuky práci žáků s prostředky informačních a komunikačních technologií.
- Přijímat účinná opatření pro zlepšování celkových výsledků vzdělávání žáků.
- Analyzovat příčiny úrazovosti a realizovat preventivní opatření k předcházení úrazů.
- Zajistit ve spolupráci se zřizovatelem vlastní prostory pro zájmovou činnost školní družiny.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Příbram 23. května 2007, bez uvedení čj.
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitelky školy vydané městem Příbram 1. října 2018, čj. MeUPB 88780/2018, účinnost od 2. října 2018
4. ŠVP ZV „Nejde o to být první, ale být nejlepší, jak dokážu.“ a ŠVP pro školní družinu, účinnost od 1. září 2020
5. Rozvrh vyučovacích hodin tříd a pedagogů, školní rok 2021/2022
6. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
7. Dokumentace výchovného poradenství, prevence rizikových jevů a školního poradenského pracoviště, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
8. Školní řád, účinnost od 1. září 2019, Vnitřní řád školní družiny, účinnost od 1. září 2021
9. Školní matrika ZŠ a školní družiny, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 – vzorek
10. Třídní knihy ZŠ, přehledy výchovně vzdělávací práce a docházkové sešity školní družiny, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 – vzorek
11. Záznamy z pedagogických rad a zápisy z jednání metodických orgánů, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce

13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, plány dalšího vzdělávání), školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-797/15-S, z 28. května 2015
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 – vzorek
16. Účetní závěrka za rok 2020 a k 30. červnu 2021, Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2020 a 2021, Zúčtování dotací za rok 2020
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2019/2020
18. Webová stránka školy: www.5zs-pb.cz
19. Zápisy z jednání při inspekční činnosti z 20. a 21. září 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslava Březinová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Miroslava Březinová v. r.

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Horáčková v. r.

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

PaedDr. Jarmila Tóthová v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

RNDr. Antonín Smrž v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Jungerová v. r.

V Praze 21. října 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Markéta Špaková,
ředitelka školy

Mgr. Markéta Špaková v. r.

V Příbrami 1. listopadu 2021